

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА
ВИЩОЇ ШКОЛИ

Доктор педагогічних наук, професор *Семенова Алла Василівна*





Модуль 1

Написання робочих програм навчальних дисциплін і силабусів семінар-тренінг

Семенова Алла Василівна

доктор педагогічних наук, професор

1

семінар-тренінг

Написання робочих програм навчальних дисциплін і силябусів

1. Освітня програма і навчальний план.
2. Результати навчання. Таксономія Б. Блума.
3. Покроковий алгоритм побудови РПНД.
4. Силябус – засіб організації діяльності студентів.

СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ



Перша парадигма

навчання, орієнтоване на викладача
(навчання, орієнтоване “на вхід”):
наявний у ЗВО матеріальний,
кадровий, методичний потенціал



Друга парадигма

навчання, орієнтоване на студента
(орієнтація “на вихід”): основа –
компетентнісна модель фахівця
(профіль), створена за найактивнішої
участі, поряд із викладачами,
роботодавців, випускників,
професійних організацій тощо



СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНА ПАРАДИГМА ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Студентоцентроване навчання (*student-centered education*);
- **Компетентнісний** підхід в побудові та реалізації навчальних програм (*competence-based approach*);
- Навчання, орієнтоване на **результати** (*result-based education*);
- Навчання, орієнтоване на **вихід** (*output-oriented study programme*)



ЕЛЕМЕНТИ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

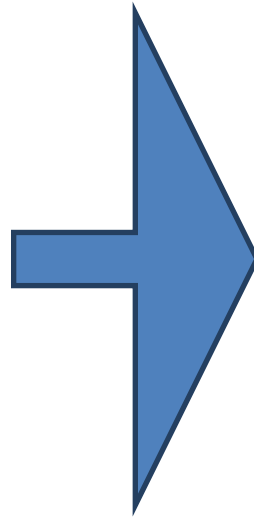


- опора на **активне**, а не пасивне навчання;
- акцент на критичне та аналітичне навчання і **розуміння**;
- підвищена **відповідальність** і підзвітність з боку **студента**;
- більша **самостійність** (автономія) **студента**;
- вдумливий підхід до освітнього процесу з боку і особи, яка навчається, і викладача.

Освітня програма

компетентності

програмні результати навчання



Навчальний план

дисципліни обов'язкової частини

дисципліни вибіркової частини



Освітня програма

– це єдиний комплекс освітніх компонентів ,
спланованих і організованих для
досягнення визначених стандартом
результатів навчання

- 1) Загальний обсяг навчального навантаження;
- 2) Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- 3) Перелік, зміст, тривалість, взаємозв'язок освітніх галузей;
- 4) Форми організації освітнього процесу;
- 5) Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти.



Рівні вищої

ОСВІТИ:

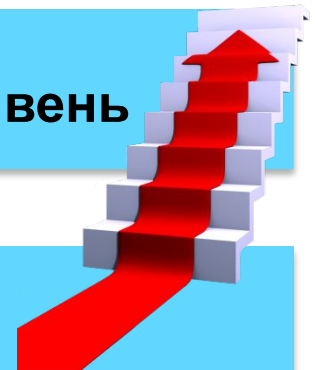
початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

другий (магістерський) рівень

третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень

науковий рівень



Закон України «Про Стаття 32. Стандарти освіти ОСВІТУ»

Стандарт освіти визначає:

- вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувача освіти відповідного рівня;
- загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти;
- інші складники, передбачені спеціальними законами.

Стаття 33. Освітня програма

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Закон України «Про

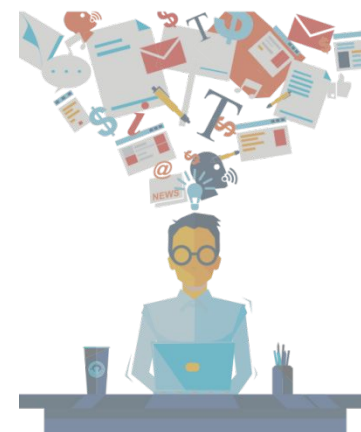
Освіту» Стаття 34. Кваліфікації

- Кваліфікації за обсягом класифікуються на **повні** та **часткові**, за змістом – на **освітні** та **професійні**.

Стаття 35. Рамки кваліфікацій

В Україні функціонують такі рамки кваліфікацій:

- **Національна** рамка кваліфікацій;
- **Галузеві** рамки кваліфікацій.



Кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.
(ЗВО, ст.1.)

Закон України «Про Стаття 36. Рівні Національної рамки кваліфікації освіти»

- Національна рамка кваліфікацій визначає одинадцять рівнів, що можуть містити підрівні.
- Кожен рівень Національної рамки кваліфікацій визначається певною **сукупністю компетентностей** особи, які є типовими для кваліфікацій відповідного рівня, що також включає готовність особи до навчання упродовж життя.

Стаття 37. Національна система кваліфікацій

Національна система кваліфікацій – це сукупність інституцій і правових норм, які регулюють процеси формування освітніх та/або професійних вимог до осіб відповідно до потреб суспільства та ринку праці, оцінювання кваліфікаційного рівня.

Закон України «Про

Стаття освіту» Національне агентство

кваліфікацій Національне агентство кваліфікацій є постійно діючим колегіальним органом, уповноваженим на реалізацію державної політики у сфері кваліфікацій.



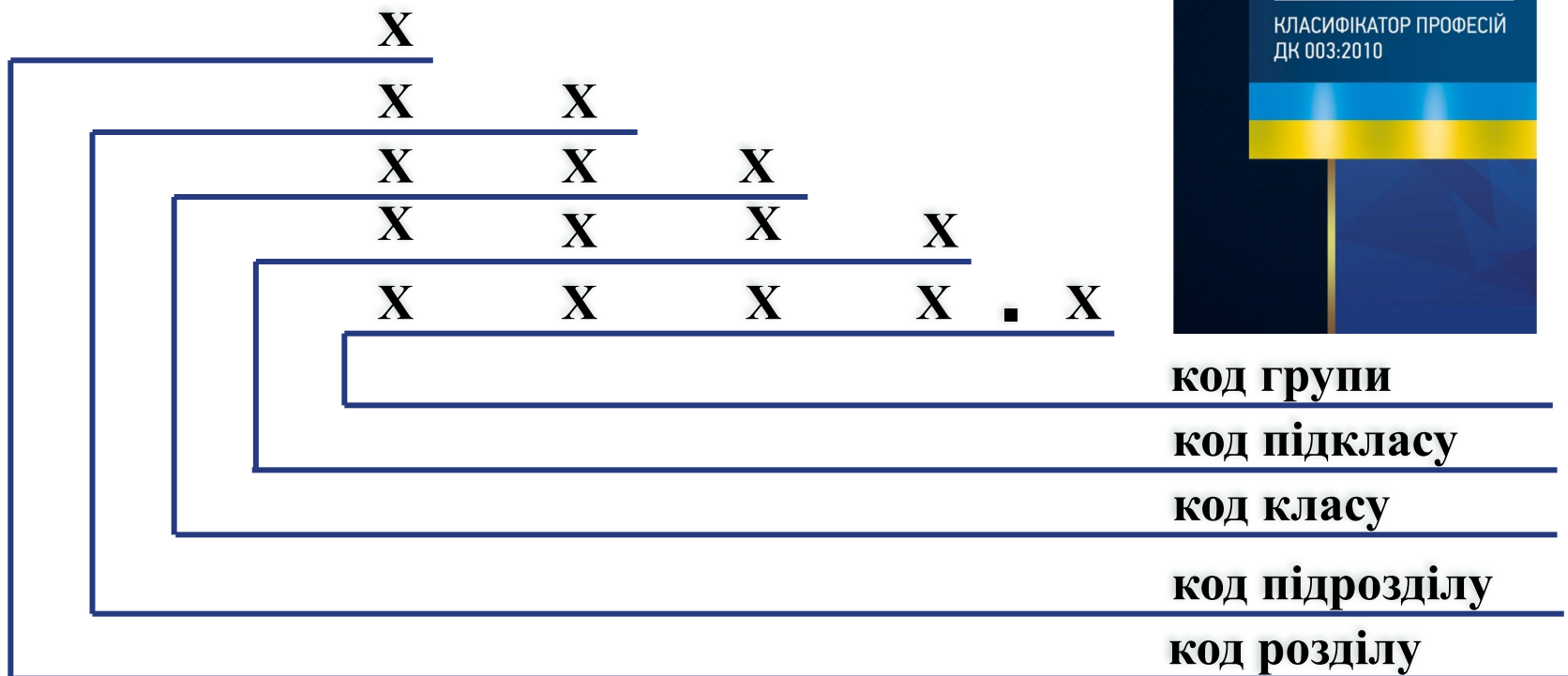
Стаття 39. Професійні стандарти

Професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Національну рамку кваліфікацій запроваджено з метою:

- ◆ впровадження європейських **стандартів** та принципів **забезпечення якості** стосовно вимог ринку праці до компетентностей фахівців;
- ◆ забезпечення **гармонізації законодавства** у сфері освіти та соціально-трудових відносин;
 - **сприяння визнанню**, на національному та міжнародному рівні, кваліфікацій, отриманих в Україні;
- ◆ налагодження **ефективної взаємодії** між сферою освітніх послуг та ринком праці. 15

ІЄРАРХІЧНА СТРУКТУРА КОДОВИХ ПОЗНАЧЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОГО КЛАСИФІКАТОРА ПРОФЕСІЙ УКРАЇНИ



Кваліфікація

– чинник компетентнісного підходу і студентоцентованої (результатної) парадигми в освіті

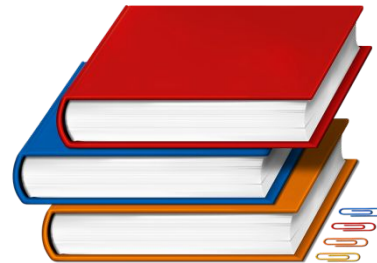
Дає змогу підвищити **технологічність** освіти, навчання переорієнтувати з процесної на **результатну** парадигму на основі **компетентнісного** підходу, що сприятиме **якості** навчання, освіти.



Способи постановки цілей (1)

формулювання
цілей
через
зміст
дисципліни

- вивчити явище електромагнітної індукції;
- вивчити зміст конкретних глав підручника.



Способи постановки цілей (2)

формулювання
цілей
через
діяльність
педагога

- ознайомити студентів з принципом дії двигуна внутрішнього згорання;
- продемонструвати прийоми читання умовних позначень на географічній мапі.



Способи постановки цілей (3)

*постановка цілей
через
внутрішні процеси
інтелектуального,
особистісного,
емоційного та ін.
розвитку студента*

- сформувати вміння аналізувати явища, що спостерігаються;
- сформувати вміння самостійно аналізувати завдання і знаходити спосіб розв'язання математичної задачі;



Способи постановки цілей (4)

*постановка цілей
через
навчальну
діяльність
студента*

- рішення задач знаходження логарифмів;
- дослідження клітинної структури рослини.



Результати навчання ↔ Компетентності ↔ Кваліфікації

- Кваліфікації та компетентності, що в основі кваліфікацій, набуваються виключно **через навчання**;
- Здійсненню формального і неформального навчання сприяють **освітні системи**;
- **Результати навчання** – вимірювані компетентності, або частіше їх **компоненти**, що заплановані для навчання та можуть бути безпосередньо **продемонстровані та оцінені**.

КРЕДИТ

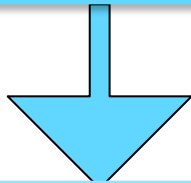


– одиниця “кількості освіти” або “трудомісткості навчального навантаження”;



– обсяг навчального матеріалу, який може бути засвоєний протягом **30 акад. годин** аудиторної та самостійної роботи.

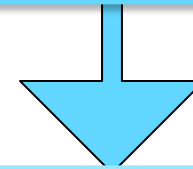
Профілі підготовки магістрів



Професійне спрямування

Обсяг

освітньо-професійної
програми підготовки
магістра становить
90-120 кредитів ЄКТС



Наукове спрямування

Обсяг

освітньо-наукової
програми -120 кредитів.
Програма обов'язково
містить дослідницьку
(наукову) компоненту
обсягом не менше 30 %

Результати навчання ↔ Компетентності ↔ Кваліфікації
(кредити) (кредити) (кредити)

Кредит ЄКТС – умовна часова одиниця вимірювання трудомісткості досягнення навчальних результатів, компетентностей, кваліфікацій.

Розробка **освітніх програм спеціалізацій** є **колективною справою** різних кафедр і викладачів **автономного закладу освіти.**

МЕТОДОЛОГІЯ ПОБУДОВИ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ



- 1) Визначення потреб та потенціалу програми.
- 2) Визначення профілю та ключових компетентностей.



- 3) Формулювання програмних результатів навчання.
- 4) Вирішення питання щодо конкретизації модулів освітньої програми.



- 5) Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля
- 6) Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання.



- 7) Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей.
- 8) Розроблення освітньої програми та її структурних одиниць.



- 9) Перевірка збалансованості та реалістичності програми.
- 10) Моніторинг та удосконалення програми в процесі її реалізації.

Обов'язкова частина (до 75 %)

- цикл дисциплін загальної підготовки
- цикл дисциплін професійної підготовки

Вибіркова частина (до 25 %)

- цикл дисциплін загальної підготовки
- цикл дисциплін професійної підготовки
- цикл дисциплін індивідуального вибору (5 %)

ВИМОГИ ОВОЛОДІННЯ ЗАПЛАНОВАНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

- 1) Для отримання кваліфікації студент повинен засвоїти усі **результати навчання**;
- 2) Оцінювання результатів навчання (поріг позитивної оцінки) не повинно базуватися на амбіціях викладачів, а **орієнтуватися на найслабшого студента**, який на їх думку заслуговує присудження кваліфікації;
- 3) Можливість студентами оволодіти запланованими результатами навчання повинна бути **обґрунтованою**.
- 4) ЄКТС рекомендує **не більше 6 результатів навчання для кожного кредитного модуля**.



Матриця результатів навчання, компетентностей та дисциплін освітньої програми

Дисципліни навчального плану	Компетентності												
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності					
Програмні результати навчання													

Матриця співвідношення між результатами навчання і компетентностями

	K1	K2	Km
PH1	+	-	-	+	-	-
PH2	-	+	-	+	+	+
...	-	+	-	+	+	-
...	+	-	+	-	-	+
...	-	+	-	-	-	-
PHn	+	-	-	-	+	+

РІВНІ СКЛАДНОСТІ В КОГНІТИВНІЙ СФЕРІ

Оцінювання

скласти судження про об'єкт або ідею на підставі обраних доказів або критеріїв

Синтез

створення нової ідеї з непов'язаних частин або ж пропонування альтернатив

Аналіз

поділ об'єктів чи ідей на складові, щоб знайти спільні риси або різницю між ними

Застосування

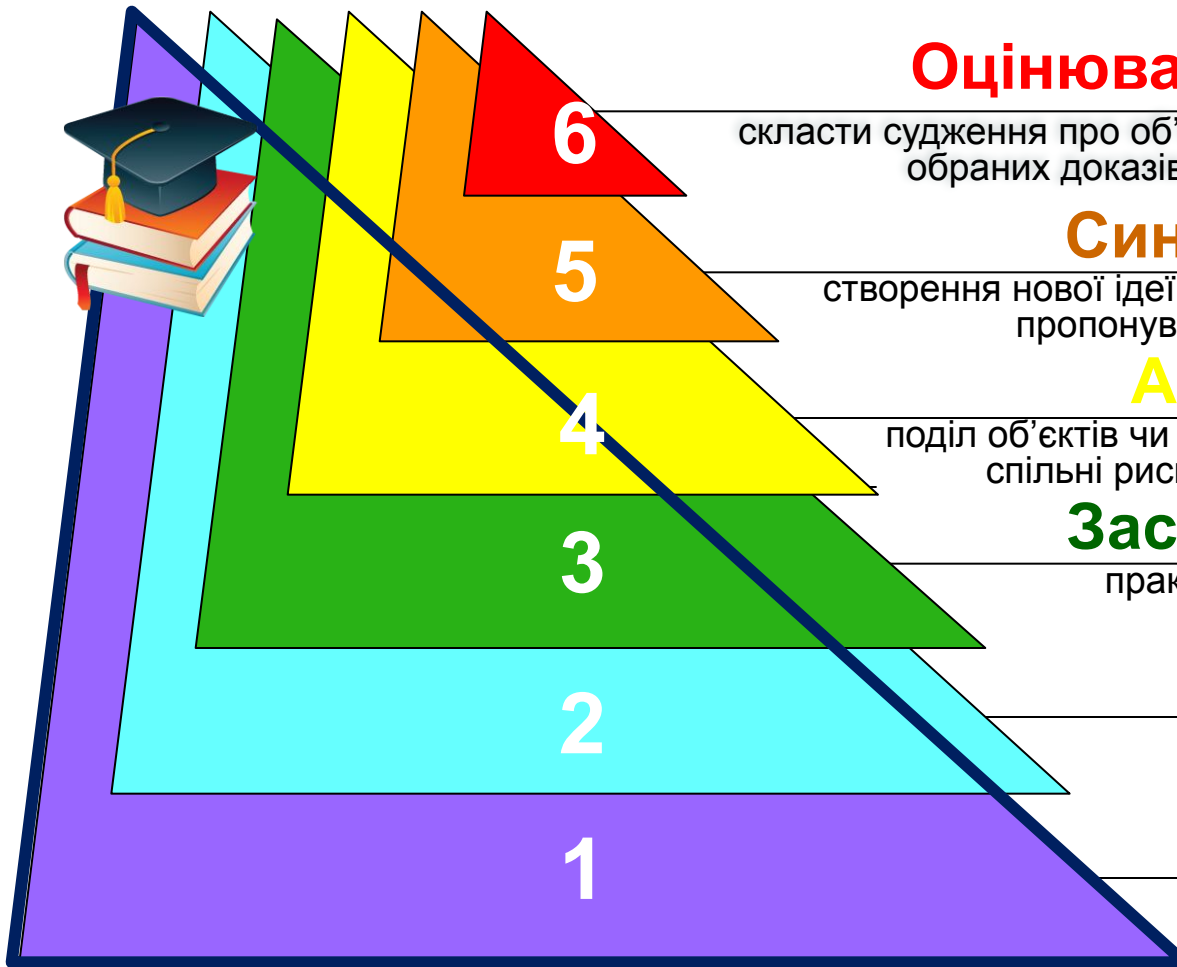
практичне застосування знань у реальній ситуації

Розуміння

розуміння суті ідеї

Знання

запам'ятовування раніше вивченої інформації



Конкретизація навчальних цілей у когнітивній сфері за таксономією Б. Блума

1	Знання	Запам'ятовування і відтворення вивченого матеріалу.
2	Розуміння	Перетворення матеріалу з однієї форми вираження в іншу, інтерпретація матеріалу (пояснення, короткий виклад) або ж припущення про подальший перебіг подій, явищ (передбачення наслідків, результатів).
3	Застосування	Вміння використовувати вивчений матеріал у конкретних умовах і нових ситуаціях, тобто застосовувати правила, методи, поняття, закони, принципи, теорії.
4	Аналіз	Вміння розбити матеріал на складові так, щоб ясно виступала його структура, тобто вичленення частин цілого, виявлення взаємозв'язків між ними, усвідомлення принципів організації цілого.
5	Синтез	Вміння комбінувати елементи, щоб отримати ціле, що володіє новизною. Таким новим продуктом може бути повідомлення (виступ, доповідь), план дій і сукупність узагальнених зв'язків (схеми для упорядкування наявних відомостей). Відповідні навчальні результати пропонують діяльність творчого характеру з акцентом на створення нових схем і структур.
6	Оцінювання	Вміння оцінювати (твердження, твір, дослідницькі данні) для конкретної мети. Судження студента мають ґрунтуватися на чітких критеріях.

Таблиця кодування дієслів по рівнях згідно таксономії Блума

№	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Знання	Розуміння	Застосування	Аналіз	Синтез	Оцінювання
1.	Візуалізувати	Викласти	Адмініструвати	Вивести	Адаптувати	Відобразити
2.	Виділити	Диференціювати	Відтворити	Вирізнити	Анімувати	Виміряти
3.	Визначити	Демонструвати	Відібрати	Вибудувати	Винайти	Винести
4.	Виявити	Згрупувати	Використати	Впорядкувати	Вирішити	Випробувати
5.	Запам'ятати	Класифікувати	Виконати	Встановити	Зробити	Критикувати
6.	Записати	Коментувати	Дослідити	Виокремити	Імітувати	Написати
7.	Згадати	Конкретизувати	Завантажити	З'єднати	Ініціювати	Оцінити
8.	Здійснити	Навести приклад	Застосувати	Ілюструвати	Керувати	Обґрунтувати
9.	Знайти	Нотувати	Запустити	Класифікувати	Конструювати	Переглянути
10.	Назвати	Обговорити	Зібрати	Об'єднати	Модифікувати	Передбачити
11.	Описати	Перефразувати	Зламати	Переробити	Опублікувати	Переконати
12.	Переказати	Припустити	Зобразити	Порівняти	Організувати	Переосмислити
13.	Підібрати	Перетворити	Обчислити	Протиставити	Підготувати	Підтримати
14.	Повторити	Порівняти	Облаштувати	Розділити	Побудувати	Поставити
15.	Процитувати	Пояснити	Побудувати	Розпізнати	Придумати	Ранжувати
16.	Розповісти	Розкласти	Показати	Розгорнути	Програмувати	Редагувати
17.	Розглянути	Розкрити	Пояснити	Співвіднести	Розвинути	Рейтингувати
18.	Скопіювати	Розширити	Провести	Скласти схему	Розіграти	Рекомендувати
19.	Скласти список	Узагальнити	Розрахувати	Спланувати	Трансформувати	Рецензувати
20.	Сформулювати	Характеризувати	Уявити	Структурувати	Утворити	Співпрацювати

Рекомендації щодо репрезентації результатів навчання

ДІЄСЛОВО

ОПИС

ОБ'ЄКТ

**РЕЗУЛЬТАТ
НАВЧАННЯ**

1. Кожен результат навчання повинен починатися з дієслова дії, за яким слід фраза, що описує контекст;
2. По можливості, використовуйте тільки одне дієслово для кожного результату навчання;
3. Уникайте складних речень.

ПРИКЛАД:

Зобразити характеристичну криву насосу, характеристичну криву трубопроводу, робочу точку системи насос-трубопровід. Показати, яким чином кожна з них може бути змінена на практиці.

ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА



підручник

Одеса



Алгоритм побудови РПНД

- КРОК 1:** Ознайомлення із законодавчою нормативно-правовою базою організації освітнього процесу. Одержання загальних відомостей щодо навчальної дисципліни.
- КРОК 2:** Конкретизація вхідної інформації для РПНД з освітньої програми.
- КРОК 3:** Аналіз міжпредметних зв'язків навчальної дисципліни.
- КРОК 4:** Деталізація мети та завдань дисципліни, її місця і значення у навчальному процесі.
- КРОК 5:** Визначення і обґрунтування складу і структури дисципліни.
- КРОК 6:** Формування списку рекомендованої (основної та додаткової) літератури й інших інформаційних ресурсів.
- КРОК 7:** Структурування дисципліни за змістовими модулями.
- КРОК 8:** Формулювання змісту основної частини (п.п. 2.2 – 2.3) РПНД.
- КРОК 9:** Планування самостійної роботи.
- КРОК 10:** Конкретизація предметних результатів навчання.
- КРОК 11:** Опис видів різнорівневих завдань для діагностики результатів навчання.
- КРОК 12:** Обґрунтування критеріїв оцінювання діагностованих результатів навчання.

Приклад переліку компонент в освітньо-професійній програмі та їх логічна послідовність (фрагмент)

1. Обов'язкові компоненти ОПП/ОНП			
1.1. Цикл дисциплін загальної підготовки (шифр ЗП)			
1.2. Цикл дисциплін професійної підготовки (шифр ПП).....			
ПП О.04	<i>Електродинаміка та поширення радіохвиль</i>	4,0 (кредити)	залік



Приклад міжпредметних зв'язків

(дисципліна «Електродинаміка та поширення радіохвиль» для спеціальності «172 – Телекомунікації та радіотехніка»)

хронологічні міжпредметні зв'язки	ДИСЦИПЛІНИ ОПП		
<i>передуючі (попередні)</i>	Вища математика	Фізика	Основи теорії кіл
<i>супроводжувальні (синхронні)</i>	Радіотехнічні сигнали	Електродинаміка та поширення радіохвиль	Телекомунікаційні системи та мережі
<i>перспективні</i>	Генерування сигналів	Антени та пристрої НВЧ	Прийом та обробка сигналів

Приклад заповнення таблиці про склад і структуру дисципліни

Таблиця 4

Склад і структура дисципліни «ЕД та ПРХ»

Курс та семестр вивчення за навчальним планом	3 курс 6 семестр	Всього
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Кількість семестрових модулів	2	2
Повний обсяг часу, год.	120	120
В тому числі, кількість аудиторних занять, год.	60	60
З них:		
лекційних	30	30
практичних	-	-
лабораторних	30	30
Види завдань та робіт (РР, РГР, КР, КП)	РГР	РГР
Обсяг часу на СРС, год.	60	60
Індивідуальна робота, год.	15	15
Підсумкова форма контролю Е – екзамен З – залік	3	3

Орієнтовні норми часу на виконання окремих робіт середнім студентом

Вид роботи	Підготовка до одного аудиторного академічного часу				Підготовка до			Виконання	
	Л	П/З	С/З	Л/р (К/нр)	МКР	Зал	Екз	Реф, ДКР	РР, ГР, РГР
Норма часу (год.)	0,3-0,5	0,5-0,75	1,5-2	1-1,5	2-4	6	30 (15)	5-6	7-8

Розподіл навчального часу (T_o), відведеного на засвоєння кожного кредитного модуля, між аудиторними заняттями й СРС має відповідати таким умовам:

$$T_o = T_A + T_{\text{СРС}}, \quad (1)$$

де: T_A – аудиторні години; $T_{\text{СРС}}$ – сумарний час СРС з дисципліни;

$$T_A = T_L + T_{\text{ПР}} + T_{\text{СЗ}} + T_{\text{ЛР}} + T_{\text{Кпр}}, \quad (2)$$

де: $T_L, T_{\text{ПР}}, T_{\text{СЗ}}, T_{\text{ЛР}}, T_{\text{Кпр}}$ – відповідно кількість годин лекцій, практичних та семінарських занять, лабораторних робіт і комп'ютерних практикумів;

$$T_{\text{СРС}} = T_C + 30 \text{ (15) Екз} \quad (3)$$

де: T_C – час СРС з кредитного модуля протягом семестру;
 $\text{Екз} = 1$ за наявності екзамену (0 – за наявності заліку).

При плануванні розподілу навчального часу з кредитного модуля має бути забезпечено виконання рівняння:

$$T_{\text{СРС}} = 0,5T_{\text{л}} + 0,75T_{\text{П/З}} + 2T_{\text{С/З}} + 1,5T_{\text{Л/Р}} + 1,5T_{\text{К/пр}} + 4T_{\text{МКР}} + 10T_{\text{Реф}} + 15T_{\text{РР}} + 30T_{\text{КР}} + 6T_{\text{Зал}} + 30T_{\text{Екз}}$$

де: *МКР* – кількість модульних контрольних робіт згідно з робочим навчальним планом;

(*Екз, Зал, Реф, РР, КР*) = 1 за наявності: екзамену, заліку з кредитного модуля, відповідного виду індивідуального завдання – реферату (перекладу, аналітичного огляду, курсових робіт за наявності в навчальному плані) або домашньої контрольної роботи, розрахункової або розрахунково-графічної, графічної роботи (відповідно 0 за відсутності).



**Приклад заповнення таблиці
розподілу обсягу годин РПНД по модулям**
(дисципліна «Електродинаміка та поширення радіохвиль» для
спеціальності «172 – Телекомунікації та радіотехніка»)

№	Найменування змістових модулів	Кількість годин (ауд/СРС).	
		Лекції	Лабор. заняття
Семестровий модуль 1 «Основи теорії електромагнітного поля»			
1	Елементи теорії електромагнітного поля	14/26	14/8
Семестровий модуль 2 «Поширення електромагнітних хвиль у лініях передачі та у вільному просторі»			
2	Електромагнітні хвилі у спрямовуючих структурах та у вільному просторі	16/18	16/8
Всього:		30/44	30/16
СРС:		60	
Разом:		60/90	

**Приклад заповнення таблиці
про перелік і зміст лабораторних занять**
(дисципліна «Електродинаміка та поширення радіохвиль» для
спеціальності «172 –Телекомунікації та радіотехніка»)

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст лабораторного заняття	Мета роботи
Семестровий модуль 1		
2	<p>Заняття 1. Лабораторна робота №1[2]. Методи та засоби вимірювань на НВЧ Зміст роботи: Вивчення методів і засобів вимірювань на НВЧ.</p>	<p>Здобути навички при настройці приладів і проведенні вимірювань на НВЧ. Навчитись проводити настройку приладів,використовуваних в техніці НВЧ, що застосовуються в лабораторії електродинаміки..</p>

Фрагмент інформаційної таблиці для аналізу повноти реалізації предметних результатів навчання

(дисципліна «Електродинаміка та поширення радіохвиль» для спеціальності «172 – Телекомунікації та радіотехніка»)

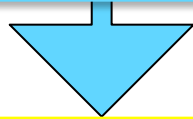
172.01	РН-33.01	РН-33.02	РН.45.01	РН.45.01
ЛР.01	+			+	
ЛР.02	+				
...					
ЛР.15					+

Розподіл балів (кредитів ЄКТС) дисципліни «ЕД та ПРХ»

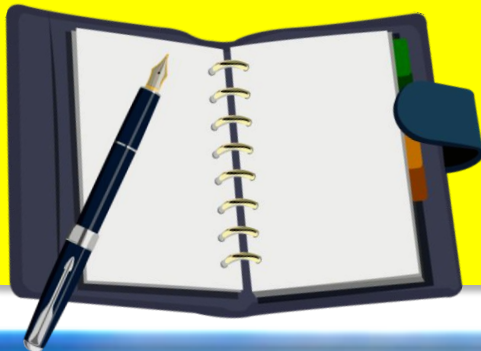
Змістовий модуль № 1(8 тиждень)			Змістовий модуль № 2(15 тиждень)		
Вид роботи	К-ть балів	К-ть кредитів	Вид роботи	К-ть балів	К-ть кредитів
Накопичувальна частина дисципліни, в т.ч.:	42	1,725	Накопичувальна частина дисципліни, в т.ч.:	42	1,725
<u>РН34.01</u> «Методи та засоби вимірювань на НВЧ» ЛР1 «Дослідження режимів роботи довгої лінії»ЛР2	16	0,64	<u>РН34.03</u> «Вивчення устрою і принципу дії хвилеводних розгалужень-(подвійний хвилеводний трійник і хвилеводно-щілинний міст)» ЛР5, «Вивчення складу і принципу дії атенюаторів поглинаючого та граничного типів» ЛР6	16	0,64
<u>РН342.02</u> «Дослідження регулярної лінії передачі»ЛР3 «Дослідження власних хвиль у прямокутному хвилеводі»ЛР4	16	0,64	<u>РН34.04</u> «Дослідження втрат в прямокутно-му хвилеводі» ЛР7 «Дослідження об'ємного резонатора» ЛР8	16	0,64
КР1 «Основи теорії поля» ч.1	5	0,2	КР3 «Плоска хвиля у втратному середовищі»	5	0,2
КР2 «Основи теорії поля» ч.2	5	0,2	КР4 «Дослідження ЕМ хвиль у прямокутнотухвильоводі»	5	0,2
Модульна контрольна робота № 1 (8 тиждень)	5	0,2	Модульна контрольна робота № 2 (15 тиждень)	5	0,2
<u>РН38.01</u> Виконання РГР	3	0,125	<u>РН38.02</u> Виконання РГР, в т. ч. захист	3	0,125
Всього	50	2	Всього	50	2
Загалом за семестр 100°балів=4°кредити					

ОСНОВНІ

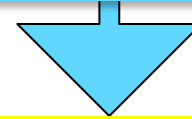
РПНД



*розробляється для
кафедри і викладача;
визначає зміст і
організацію
освітнього процесу
викладачем*



СИЛАБУС



*путівник з вивчення
курсу для здобувача
освіти
з конкретним описом
очікуваних студентом
результатів навчання*



Силабус це:

А. Контракт (пропозиція з умовами):

- Відповідальності викладача і студента
- Процедури і політики курсу
- Зміст курсу + календар виконання
- Оцінювання
- Політика академічної доброчесності



Сторони погоджуються на контракт (договір) лише коли розуміють «навіщо?»

- Цілі мають бути озвучені, досяжні, вимірювальні

В. Документ, який зберігається, і по якому можна звітувати

С. Засіб навчання: рамка для курсу (зміст + форма)

Відображає філософію викладача – не бійтеся її вербалізувати!

КЕРІВНИЙ ПРИНЦИП СИЛАБУСУ

Силабус – документ – комплексний навчальний план, який готується для студента на ґрунті РПНД:

- Встановлює «тон курсу».
- Повідомляє, що, коли та як навчатимуться студенти.
- Роз'яснює студентам, що їм потрібно зробити, щоб досягти успіху.
- Повідомляє очікування щодо студентських обов'язків.
- Усуває непорозуміння щодо політики курсу.



ПРИЗНАЧЕННЯ СИЛАБУСУ:

Пояснити студенту суть і форму вивчення курсу (дисципліни)

- Що від мене вимагається? («правила гри», політика викладача, дедлайни, оцінювання...)
- Чого я навчуся, прослухавши цей курс? Які знання здобуду? Які навички? Які компетентності?
- Що буде результатом навчання? (learning outcomes)



МОДЕЛЬ СИЛАБУСУ, БАЗОВАНОГО НА КОМПЕТЕНТНОСТЯХ:

- Анотація курсу – місце даної дисципліни в освітній програмі; мета курсу; тематика;
- Мета курсу – компетентності, які студент набуде в результаті навчання;
- Організація навчання – перелік тем (загальні блоки);
- Оцінювання – бажано з прив'язкою до мети курсу;
- Політика курсу («правила гри»).



СТРУКТУРА КУРСУ

дисципліни «Електродинаміка та поширення радіохвиль» для спеціальності «172 – Телекомунікації та радіотехніка»



Лекції-30



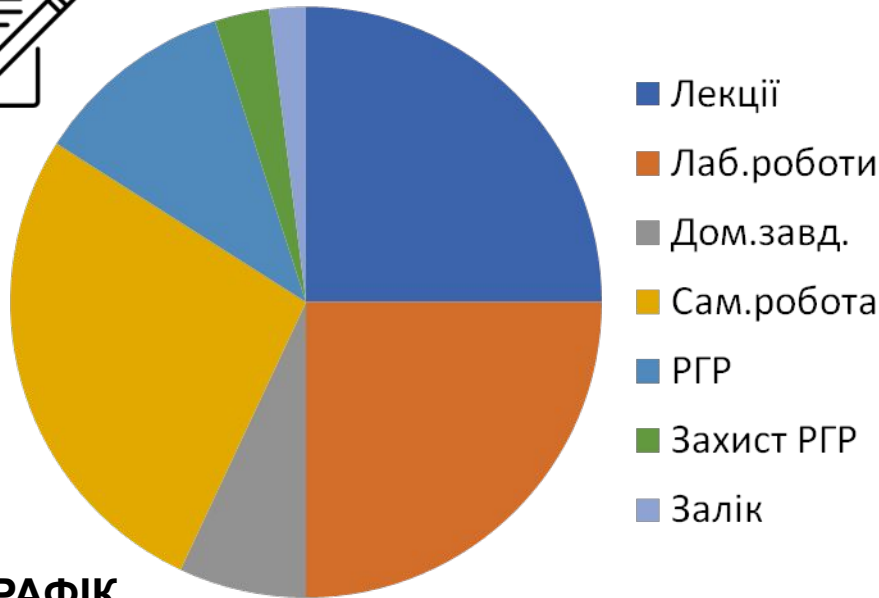
Лабораторні



Самостійна
робота



Модульний
контроль



Предмет вивчення дисципліни: теоретико-практична підготовка майбутніх фахівців радіотехнічного напрямку з основ теорії електромагнітного поля та електромагнітних хвиль, набуття навичок сучасної інженерної праці у техніці НВЧ.

Мета вивчення дисципліни: дослідження основ теорії макроскопічної електродинаміки, її застосування для аналізу електромагнітних явищ і розрахунку параметрів пристроїв НВЧ у радіоапаратурі, формування практичних навичок у розрахунках параметрів електромагнітних хвиль у вільному просторі та у спрямовуючих системах (хвилеводах), в експериментальному дослідженні характеристик хвилеводів і об'ємних резонаторів.

ГРАФІК



Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Вид роботи		Лр1	КР1	КР2 РГРч1	Лр2		Лр3	МК1	Лр4	КР3	Лр5	КР4 РГРч2	Лр6	Лр7	МК2 Лр8

ВРУЧЕННЯ СЕРТИФІКАТІВ

Модуль 1

**Написання робочих програм
навчальних дисциплін і
силабусів**

семінар-тренінг





Одеський національний політехнічний університет
Навчально-консультаційний центр
«Педагогічна майстерність викладача вищої школи»



СЕРТИФІКАТ

цей сертифікат засвідчує, що

Петренко Оксана Андріївна

успішно закінчив(ла) курс

1 модуль програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників:
«Розвиток педагогічної майстерності в умовах інтеграції вищої освіти і науки»
«НАПИСАННЯ РОБОЧИХ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН І СИЛАБУСІВ»

Кількість кредитів ЄКТС – 1 (30 годин)

Результати навчання:

- *Забезпечувати* навчальні кейси освітніх програм, *враховуючи* у практичній діяльності сучасні тенденції в організації освітнього процесу в ЗВО;
- *Розробляти та запроваджувати* навчальні дисципліни або освітні програми з використанням інструментів Європейського простору вищої освіти;
- *Застосовувати* міжнародні, європейські та національні стратегічні і нормативні документи з розвитку вищої освіти

Сертифікат виданий
11.11.2019 р.

директор НКЦПМ ОНПУ,
доктор педагогічних наук, професор
Алла Семенова

Автентичність цього сертифікату може бути перевірена за
http://www.pedagogic-master.com.ua/public/sbornik_2019.pdf

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!
ДО ЗУСТРІЧІ!**

ПОКАЗАТЕЛИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЛЕКЦИИ-ДИАЛОГА

- 1) **Высокий уровень мотивации студентов.** Им интересно учиться, они замечают, что преподавателю так же интересно их учить. Лекция – это время совместного труда, творческой атмосферы познания и совместного поиска, совместной жизнедеятельности преподавателя и студентов.
- 2) **Взаимопонимание между педагогом и студентами.** Доверие к педагогу как к специалисту – его воспринимают как авторитетный источник знаний, уважают его как личность. Требования педагога справедливы, студенты их воспринимают спокойно. Есть контакт и взаимное желание работать вместе.
- 3) **Высокий уровень познавательной активности студентов.** Они видят РЕАЛЬНУЮ заинтересованность педагога в их ответах, размышлениях, выводах.
- 4) **Взаимная удовлетворённость педагога и студентов совместной деятельностью:** студенты обогатились новой интересной информацией, проявили свои способности, получили признание у аудитории; педагог удовлетворён сотрудничеством со студентами, тем, что передал им частицу своего интеллектуального духовного наследия, убедился, что его работа дала позитивные результаты.

Компоненты/«маркеры» построения лекции-диалога как взаимодействия, совместного публичного творчества педагога и студентов, «удерживают» лекцию в русле реального диалога, предотвращают формализацию отношений, действий педагога и студентов.

- 1) «Маркер» первый. *Педагог и его предмет.*
- 2) «Маркер» второй. *Дидактическое и коммуникативное обеспечение лекции-диалога.*
- 3) «Маркер» третий. *Личная направленность на студента.*
- 4) «Маркер» четвёртый. *Личностный компонент педагога.*

ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ЭЛЕМЕНТЫ ЛЕКЦИИ-ДИАЛОГА

1. Цель лекции, её направленность.
2. Задачи и профессиональная позиция педагога.
3. Главный механизм педагогического управления процессом обучения.
4. Характер познавательной деятельности и позиция студентов на лекции.
5. Оценивание процесса обучения и **РЕЗУЛЬТАТОВ ОБУЧЕНИЯ** - компетентностей.